

OBSAH:

1. VYHODNOCENÍ.....	2
2. SLUŽBY UŽIVATELŮM.....	4
3. SLUŽBY KNIHOVNÁM, REGIONÁLNÍ FUNKCE.....	8
3.1. PORADENSKÁ A KONZULTAČNÍ ČINNOST	8
3.2. SBĚR A VYHODNOCOVÁNÍ DAT O KNIHOVNÁCH, KOORDINAČNÍ ČINNOST	8
3.3. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST	8
4. DOPLŇOVÁNÍ, UCHOVÁVÁNÍ A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU	10
4.1. DOPLŇOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU	10
4.2. REVIZE A OCHRANA KNIHOVNÍHO FONDU	12
5. BIBLIOGRAFICKÁ A KATALOGIZAČNÍ ČINNOST	12
5.1. ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU	12
5.2. POŘIZOVÁNÍ BIBLIOGRAFICKÝCH ZÁZNAMŮ.....	13
6. DIGITALIZACE	14
7. AUTOMATIZACE.....	14
8. ROZVOJOVÉ PROGRAMY	15
9. VYDANÉ PUBLIKACE.....	16
10. PUBLIC RELATIONS, MEDIA RELATIONS	17
11. VÝBĚR ČLÁNKŮ O MSVK.....	18
12. DÁRCI MSVK V ROCE 2008.....	19
13. ČLENSTVÍ KNIHOVNY.....	20
13.1. ČLENSTVÍ KNIHOVNY	20
13.2. ÚČAST ODBORNÍKŮ MSVK V PORADNÍCH ORGÁNECH, ODBORNÝCH SEKČÍCH A KOMISÍCH	20
14. PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ROKU 2008 V KČ	21
15. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM	22
16. ORGANIZACE A ŘÍZENÍ MSVK.....	22
17. VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ	22
18. SEZNAM PRACOVNÍKŮ	22

PŘÍLOHY:

PŘÍLOHA Č. 1: PŘEHLED VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO KNIHOVNÍKY

PŘÍLOHA Č. 2: SEZNAM MONOGRAFIÍ DIGITALIZOVANÝCH V RÁMCI
PROGRAMU MINISTERSTVA KULTURY VÍSK 7

PŘÍLOHA Č. 3: STATISTICKÉ UKAZATELE ČINNOSTI MSVK

PŘÍLOHA Č. 4: PŘEHLED POVĚŘENÝCH KNIHOVEN

1. Vyhodnocení

Rozsah a úroveň veřejných knihovnických a informačních služeb byly v roce 2008 ovlivněny nejen finančním zázemím k jejich poskytování, kvalifikací a ochotou knihovníků, ale samozřejmě též prostorovými možnostmi, které jsou ve srovnání s převážnou většinou krajských knihoven přímo ubohé. Statistické ukazatele charakterizující **knihovnické a informační služby** jsou uvedeny v příloze č. 3, jejich vyhodnocení je obsaženo v následujících kapitolách. Výčet nejdůležitějších rysů novinek ve službách minulého roku zní **nárůst rešerší, zajištění služeb pro uživatele se speciálními potřebami a posílení specializace knihovny na ochranu životního prostředí.**

Stručný přehled hospodaření knihovny je uveden v kapitole 14.

Nad rámec běžné činnosti realizovala krajská knihovna v roce 2008 několik mimořádných projektů.

Stěžejní částí projektu **Rozvoj sítě environmentálních poradenských a informačních center Moravskoslezského kraje**, který byl spolufinancován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a Moravskoslezským krajem, byla z pohledu MSVK organizace vzdělávacích akcí pro veřejnost pořádaných v prostorách knihoven v Karviné, Třinci, Hnojníku, Havířově a Brušperku. Třiapadesáti besed a přednášek organizovaných v roce 2008 pro různé skupiny obyvatel se celkem zúčastnilo 1 338 osob.

Dva projekty dotované Ministerstvem kultury byly určeny k digitalizaci vzácných dokumentů Moravskoslezského kraje. Postupně je tak s přispěním publikací digitalizovaných na pracovišti MSVK naplňována **Digitální knihovna Moravskoslezského kraje**. Jedná se o soubor digitalizovaných či primárně digitálních dokumentů významných pro dějiny obcí, měst i regionálních celků nacházejících se na území dnešního Moravskoslezského kraje. Výběr dokumentů probíhá ve spolupráci s kulturními a vzdělávacími institucemi MSK, např. s Ostravským muzeem, Muzeem Těšínska, Archivem města Ostravy, Slezským zemským muzeem v Opavě, Muzeem Novojičínska, Muzeem Beskyd aj.

Další dva projekty podporované Ministerstvem kultury se týkaly dlouhodobě organizovaných kurzů **vzdělávání zaměstnanců knihoven** v oblasti informačních technologií.

Podrobněji ke zmíněným projektům – viz 8. kapitola.

Mezi realizované projekty je nutno dále zahrnout víceleté kooperativní projekty podporované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, jejichž základem bylo zpřístupnění vzdálených elektronických informačních zdrojů. Jednalo se o projekty řízené Akademií věd ČR, Státní technickou knihovnou, Národní knihovnou ČR, a Vysokou školou ekonomickou v Praze, díky nimž získala Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě v roli partnera (účastníka) projektu 1 049 tis. Kč státní podpory k zajištění přístupových licencí.

Obr. č. 1: Seminář z kurzu vzdělávání zaměstnanců knihoven – „Trénování paměti“ v Galerii výtvarného umění v Ostravě

Podpora Moravskoslezského kraje účelovou dotací na regionální funkce knihoven umožnila v roce 2008 zajištění knihovnicko-informačních služeb také v odlehlých lokalitách kraje a malých obcích s velmi omezeným rozpočtem. Z organizačního hlediska došlo ke snížení počtu pověřených knihoven, jelikož rozhodnutím zastupitelstva obce Hnojník přestala být Knihovna Hnojník od roku 2008 pověřenou knihovnou. Obsluhované knihovny mikroregionu Stonávka připadly pod Městskou knihovnu v Třinci. Přehled 15 pověřených knihoven, které obsluhovaly 401 knihoven je uveden v příloze č. 4. Mezi obsluhovanými knihovnami figurovaly poprvé nově otevřené pobočky ve Štramberku a Kopřivnici či nová knihovna ve Vražném.

V roce 2008 bylo v MSK ukončeno přihlašování knihoven ke státem dotovanému internetovému připojení s tím, že technická realizace přesáhla v některých obcích do roku 2009. V našem kraji naštěstí existuje pouze jediná knihovna (Jiříkov, Bruntálsko), kde vedení obce internet odmítlo.

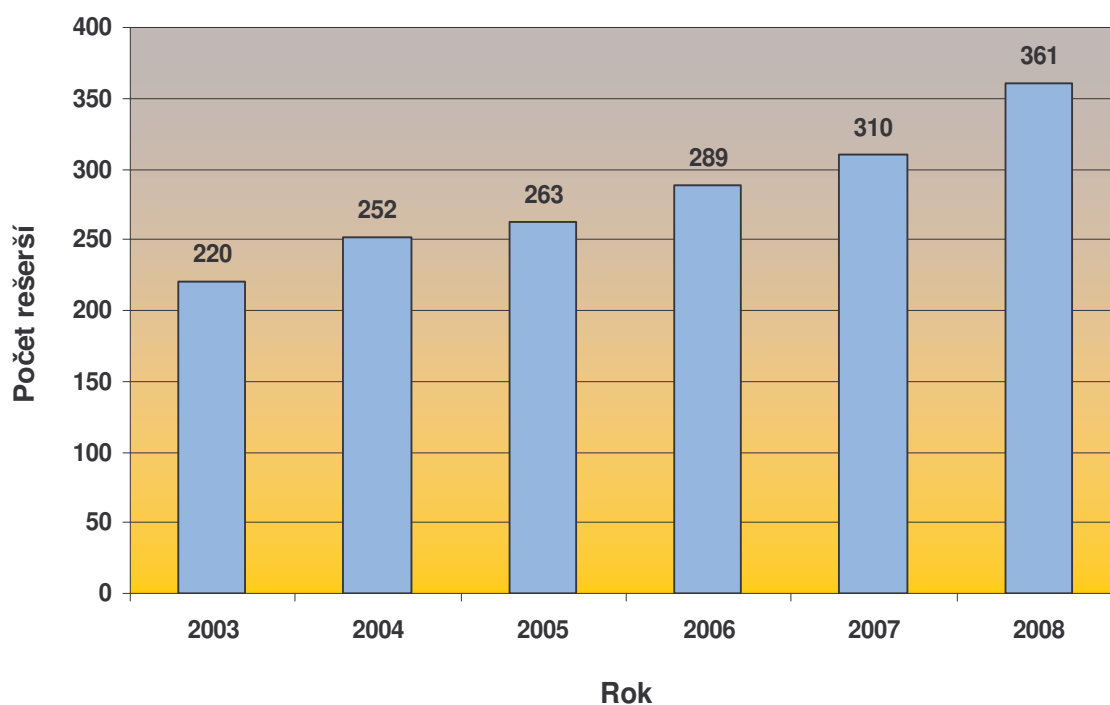
Nejnáléhavější problém knihovny spočívající v nedostatečných a nevhodných prostorech se však ani v roce 2008 nevyřešil. Dne 26. 3. 2008 byla usnesením vlády zajištěna účast státního rozpočtu (do výše 490 mil. Kč), což byl po Regionálním operačním programu a rozpočtu MSK třetí finanční zdroj potřebný k pokrytí celé předpokládané investice (1,2 mld. Kč). Po euforii knihovníků, že se po více než půlstoletí provizoria dočká krajská knihovna novostavby, došlo k velkému rozčarování, jelikož 3. 9. 2008 byla rozhodnutím rady kraje č. 191/6876 zrušena veřejná zakázka na výběr zhotovitele. Nedostatečná půjčovna a studovna, neexistující volný výběr, nevhodné sklady, miniaturní šatna, neodpovídající vybavenost sociálním zařízením, problémy se zastaralými elektrorozvody atd. atd. budou tedy uživatele i knihovníky dále sužovat. Snad se začne stavět alespoň v roce 2009.

2. Služby uživatelům

Mezi významné služby krajské knihovny dlouhodobě patří rešeršní a informační činnost.

Počet poskytnutých obsáhlých faktografických a bibliografických informací v roce 2008 vzrostl o 1 770 na 42 957, počet rešerší o 51 s výrazně převažujícím zájmem o společenskovední problematiku.

Graf č. 1: Rešeršní činnost

Tabulka č. 1: Rozbor vypracovaných rešerší podle oborů v roce 2008

Společenské vědy	123
Ekonomie	41
Přírodní vědy	24
Životní prostředí	37
Lékařství, hygiena	46
Technika	30
Umění, literatura, historie, sport	60
Celkem	361

Oddělení bibliografie hojně využívalo při přípravě rešerší vzdálených elektronických informačních zdrojů, jejichž přístupové licence byly dotovány programem MŠMT 1N. Jednalo se zejména o ekonomické databáze DSI Full Campus Solution, dále Web of Knowledge, OCLC First Search, informační zdroje z aplikovaných přírodních a technických věd ScienceDirect, databáze producentů Wiley, Springer Verlag atd. Kromě rešerší, jejichž zpracování bylo objednáno u knihovníků, rostl také zájem o samostatné studium elektronických informačních zdrojů.

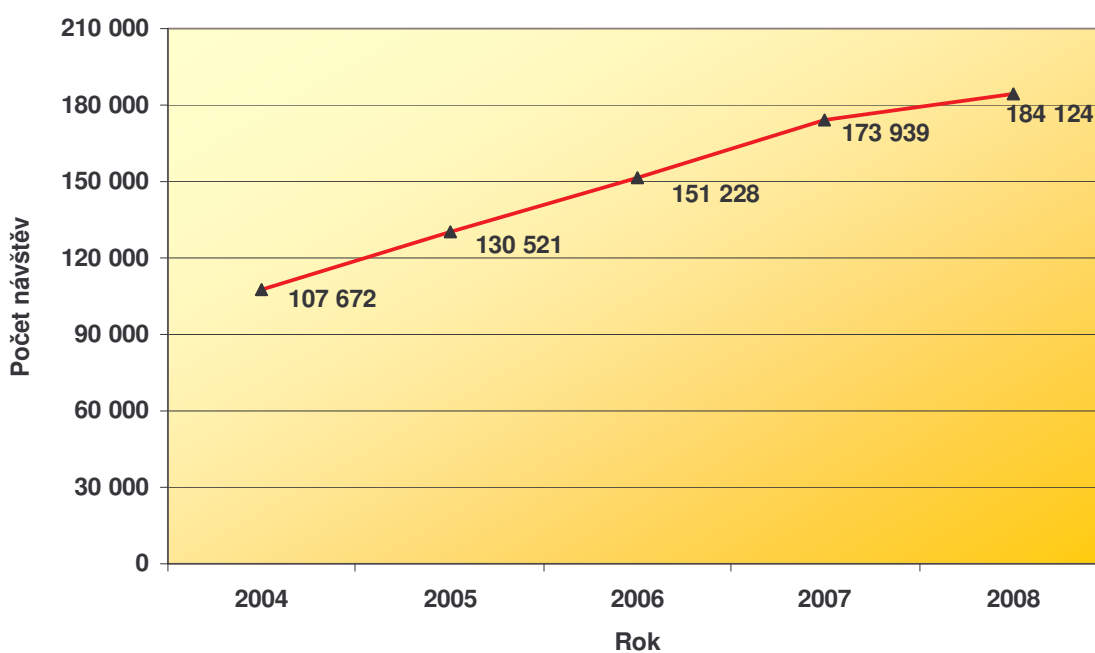
Obr. č. 2: Multimediální studovna v oddělení bibliografie

S rozvojem univerzitního studia knihovnictví v Opavě se navýšil také počet požadavků na rozборы činnosti a výkonnostní statistiky knihoven kraje. Poradenství k informačním zdrojům v oboru knihovnictví poskytovalo oddělení služeb knihovnám.

V roce 2008 opět stoupl počet návštěvníků knihovny užívajících internet (o 1 006 osob) a zvýšil se počet virtuálních návštěv.

Graf č. 2: Virtuální návštěvy v letech 2004–2008

Výpůjčky dokumentů byly pravděpodobně poznamenány dovážením literatury ze tří odkládacích skladišť. Po letním stěhování se již více než polovina knihovního fondu nachází mimo sklady v Nové radnici. Pracovníci půjčovny a skladníci se stále více potýkali s nešvarem nevyzvednutých publikací dovezených z odkládacích skladů, které si buď čtenáři po zběžném prohlédnutí nezapůjčili (o 1 893 prezenčních výpůjček monografií více než v roce 2007), nebo si pro ně nepřišli vůbec. Náprava situace vyžaduje především větší prostory s volným výběrem.

Dalším důvodem poklesu výpůjček bylo ukončené doplňování firemní literatury. Z analýzy výpůjček jednotlivých druhů dokumentů dále vyplynulo, že vzrostly výpůjčky zvukových dokumentů (o 1 303), jazykových učebnic (o 306) a konzervačního fondu monografií (prezenčně o 282). Procento uspokojených požadavků zůstalo velmi vysoké. V oddělení služeb čtenářům činilo 97,4 % a v oddělení speciálních fondů 97,6 %.

Dlouhodobě žádaná služba cirkulace zahraničních periodik probíhala v plánovaném rozsahu, meziknihovní výpůjční služba vycházející z požadavků jednotlivců mírně vzrostla, překvapivě byla žádána literatura z padesátých až sedmdesátých let. Z oborového pohledu v požadavcích převažovaly společenskovední publikace.

Tabulka č. 2: Meziknihovní výpůjční služba v letech 2006-2008 (v k. j.)

	2006	2007	2008
MVS – výpůjčky jiným knihovnám bez cirkulace	6 142	5 755	6 337
MVS – cirkulace	10 516	7 212	7 149
MVS – výpůjčky z jiných knihoven	1 579	1 536	1 411
MMVS – výpůjčky jiným knihovnám	118	224	34
MMVS – výpůjčky z jiných knihoven	102	201	28

V roce 2008 se významně zlepšily služby pro uživatele se speciálními potřebami. Dotace MSK umožnila kromě knihovního fondu pro zrakově a sluchově postižené zakoupení speciálních pomůcek, např. kamerové lupy pro slabozraké, programu OBR pro rozpoznávání Braillova písma a jeho převodu do běžného písma, čtečky karet pro práci se zvukovými knihami ve formátu mp3 či tiskárny Braillova slepeckého písma. Pracovnice MSVK věnovaly mimořádnou pozornost propagaci speciálního fondu a souvisejících služeb. Tyto byly nabízeny na besedě v TyfloCentru Ostrava, v regionálním televizním vysílání, v regionálním tisku (5 článků), v letáčích v Braillově písmu.

Obr. č. 3: Beseda se žáky základní školy v Knihovně Hnojník

V prvním pololetí loňského roku vykazovala MSVK další speciální služby související s řešením projektu Ekocentra MSK, v němž knihovna figurovala jako partner MSK. Při vzdělávacích akcích, jejichž výčet uvádí následující tabulka, i při jiných příležitostech propagovala MSVK ochranu životního prostředí. Při přednáškách a besedách byly veřejnosti poskytovány související metodické materiály.

Tabulka č. 3: Ekocentrum MSVK – vzdělávací akce pro veřejnost

Počet akcí	Název akce	Datum konání	Počet účastníků
3	Zvláště chráněná území ČR <i>Knihovna Hnojník</i>	30. 1. 2008	67
2	Ochrana a znečišťování životního prostředí <i>Městská knihovna Brušperk</i>	5. 2. 2008	35
3	Ochrana a znečišťování životního prostředí <i>Knihovna Hnojník</i>	16. 4. 2008	67
1	Světové oceány <i>Městská knihovna Havířov – J. Seiferta</i>	17. 4. 2008	35
4	Třídění odpadů <i>Regionální knihovna Karviná – Nové Město</i>	21. 4. 2008	88
4	Třídění odpadů <i>Regionální knihovna Karviná – Nové Město</i>	22. 4. 2008	92
4	Třídění odpadů <i>Regionální knihovna Karviná – Nové Město</i>	23. 4. 2008	66
3	Příroda Korsiky a Islandu <i>Knihovna Hnojník</i>	28. 4. 2008	58
1	Příroda Austrálie <i>Základní škola s výukou polského jazyka v Hnojníku</i>	28. 4. 2008	29
3	Příroda Ostravska <i>Regionální knihovna Karviná – Nové Město</i>	29. 4. 2008	63
1	CHKO Beskydy <i>Knihovna Hnojník</i>	30. 4. 2008	35
3	Zvláště chráněná území ČR <i>Regionální knihovna Karviná – Nové Město</i>	12. 5. 2008	58
1	Ekologie a politika <i>Městská knihovna Havířov – J. Seiferta</i>	22. 5. 2008	21
4	Ochrana lesa <i>Městská knihovna Třinec</i>	11. 6. 2008	156
4	Ochrana a znečišťování ŽP <i>Městská knihovna Třinec</i>	12. 6. 2008	117
4	Zvláště chráněná území ČR <i>Městská knihovna Třinec</i>	17. 6. 2008	106
4	Ochrana a znečišťování ŽP <i>Městská knihovna Třinec</i>	18. 6. 2008	113
4	Chráněné ekosystémy <i>Městská knihovna Třinec</i>	25. 6. 2008	132

3. Služby knihovnám, regionální funkce

3.1. Poradenská a konzultační činnost

OSK poskytlo 15 základních, 218 obsáhlých odborných konzultací a 11 písemných metodických doporučení a analýz, např. pro Místní knihovnu Bystřice byl zpracován rozbor vybraných statistických ukazatelů, pro Knihovnu Hnojník vzorový popis pracovních míst, pro pověřenou knihovnu Vítkov metodický pokyn pro zacházení s výměnnými soubory. Pro získání ceny Ministerstva kultury „Knihovna roku“ bylo připraveno hodnocení činnosti Městské knihovny v Českém Těšíně a Místní knihovny v Řepištích.

V průběhu roku 2008 proběhlo 19 metodických návštěv jak v knihovnách pověřených výkonem regionálních funkcí, tak i v knihovnách obsluhovaných. Návštěvy byly zaměřeny na plnění smluvních podmínek (u knihoven pověřených), na plnění standardu VKIS a na problémové okruhy ve výkonu regionálních funkcí.

3.2. Sběr a vyhodnocování dat o knihovnách, koordinační činnost

Celoročně byly sledovány a aktualizovány informace o informačních pracovištích v kraji. Hojně navštěvovaný Adresář knihoven Moravskoslezského kraje (loni 50 522 vstupů) v současné době obsahuje 672 záznamů o knihovnách všech typů – viz <http://www.svkos.nativa.info/>.

Na základě statistických sumářů a komentářů poskytnutých veřejnými knihovnami byl sestaven „Rozbor činnosti vybraných knihoven poskytujících VKIS v Moravskoslezském kraji v roce 2007“.¹

V únoru roku 2008 byla zpracována „Roční zpráva hodnocení výkonu regionálních funkcí za rok 2007 – Moravskoslezský kraj“.²

K zajištění koordinace postupů v rámci plnění regionálních funkcí byla svolána 1 porada ředitelů a pracovníků pověřených knihoven MSK, která byla kombinována se vzdělávacím blokem ke standardům VKIS a webovým stránkám knihoven.

3.3. Vzdělávací činnost

Oddělení služeb knihovnám zajistilo pravidelný rekvalifikační kurz pro pracovníky knihoven a vzdělávací akce uvedené v příloze č. 1, jejíž součástí jsou též akce s ekologickou tematikou připravené v rámci projektu (viz kap. 8). Mimořádnou akcí roku 2008 byl dvoudenní seminář „Dvakrát měř, jednou řeš a za čtenářem na kraj světa“ uspořádaný ve spolupráci s MěK Nový Jičín v obci Vražné.

Nad plán byly provedeny další vzdělávací akce, a to seminář „Nové trendy ve statistice“ a „Tvorba grantové žádosti“.

S velkým zájmem se setkal seminář pro knihovníky školních knihoven, který byl uspořádán společně s Krajským vzdělávacím a informačním centrem v Ostravě. Zúčastnilo se ho 17 pracovníků z 15 škol MSK.

Proti plánu se nerealizovaly dvě akce, a to školení pro pracovníky neprofesionálních knihoven (pro malý zájem) a přednáška „Úvod do evropského myšlení“ (kvůli onemocnění přednášejícího).

MSVK připravila podklady k tříletému projektu vzdělávání knihovníků, který měl být podán do Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů a zaměstnanost. Program však byl nakonec určen pro jinou cílovou skupinu než knihovny.

¹ Dostupné z: <<http://www.svkos.cz/rozbor07.pdf>>

² Dostupné z: <http://www.svkos.cz/vykony_2007.pdf>

Obrázky č. 4 a 5: Ing. Vladimír Nippert, starosta obce Vražné a ředitelka MSVK při zahájení semináře „Dvakrát měř a jednou řeš a za čtenářem na kraj světa“ v obci Vražné

4. Doplnování, uchování a ochrana knihovního fondu

4.1. Doplnování knihovního fondu

Přírůstek knihovního fondu činil o 3 123 jednotek méně než v roce 2007, což bylo způsobeno několika příčinami. Především došlo u knih k navýšení sazby DPH z 5 na 9 % a cena knih bez DPH také vzrostla, ale dotace na nákup knihovního fondu zůstala na úrovni roku 2007. Další příčinou bylo zastavení doplňování firemní literatury, jejíž další objednávání by bylo nevhodné. Kontaktní informace o firmách a reklama výrobků je běžně dostupná z bezplatných elektronických informačních zdrojů. Knihovna však dále odebírala firemní periodika, jejichž odborná i grafická úroveň velmi stoupla. Třetím důvodem poklesu přírůstku byl knihovnou neovlivnitelný počet vydaných technických norem (nižší o 404 kusy) a dále omezený trh dokumentů pro uživatele se speciálními potřebami. V roce 2007 knihovna nakoupila speciální dokumenty v maximální dostupné míře (1 513 k. j.), tj. i dříve vydané.

Tab. č. 4: Přírůstek dokumentů pro uživatele se speciálními potřebami

Zvukové záznamy	554 k. j.
Audiovizuální záznamy	18 k. j.
Kartografické dokumenty	2 k. j.
Monografie	233 k. j.
z toho knihy v Braillově písmu	140 k. j.
z toho odborná literatura	93 k. j.
Elektronické zdroje	15 k. j.
Celkem	822 k. j.

MSVK získala povinným výtiskem 1 436 k. j. neperiodických publikací, z toho neustále rostoucí podíl elektronických zdrojů činil 149 k. j., mezi nimiž byla převážně skripta Ostravské univerzity a VŠB – TU Ostrava.

Zakoupeno bylo 12 780 českých neperiodických dokumentů, tj. odborných monografií, kartografických dokumentů, beletrie, elektronických zdrojů a hudebnin. V roce 2008 činila průměrná cena zakoupené české publikace 257 Kč, v roce 2007 237 Kč. Při doplňování bylo dbáno na to, aby nedošlo k významnému poklesu počtu obdržených titulů.

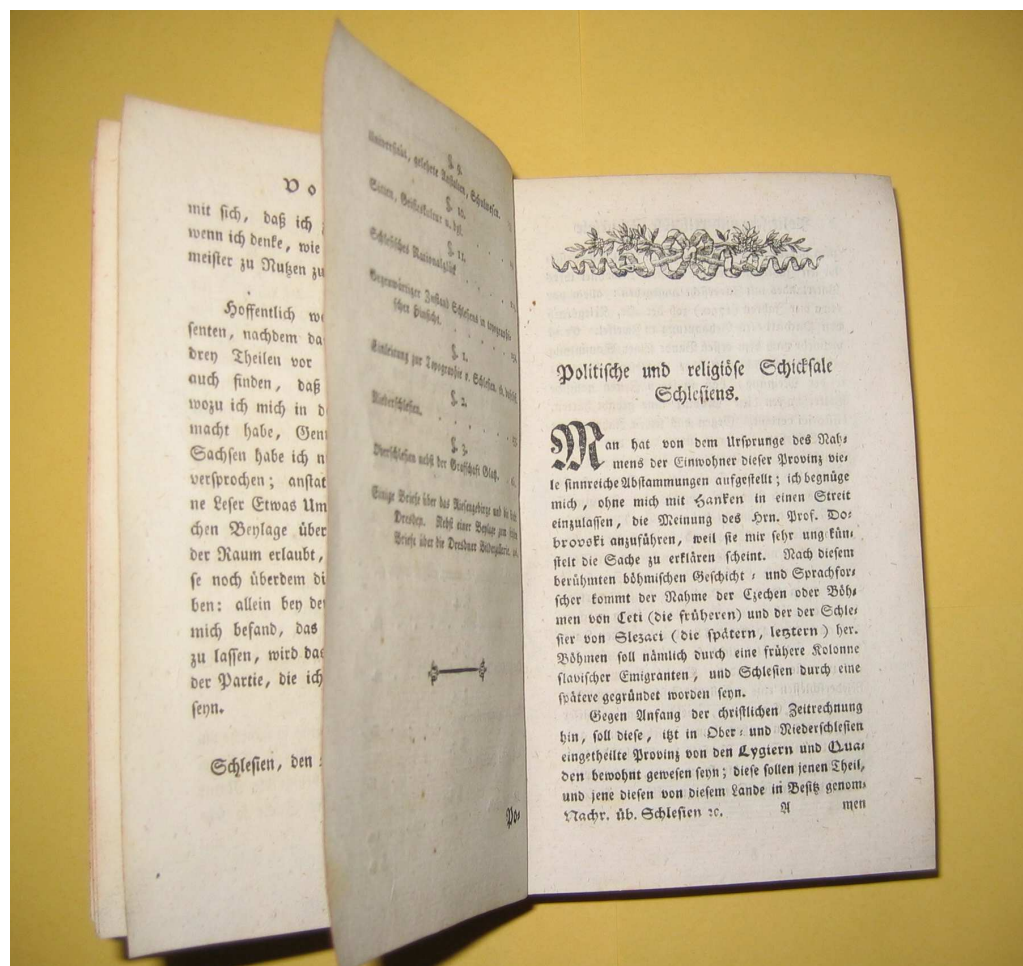
650 zakoupených zahraničních publikací (v průměru za 534 Kč) zahrnovalo 58 titulů z preferovaného oboru environmentalistika. V porovnání s jinými roky byly na základě uživatelských požadavků ve velkém množství přikoupeny publikace k výuce cizích jazyků, a to např. z nakladatelství Oxford University Press a Cambridge University Press v počtu 136 titulů. Odborná literatura slovenské proveniencí byla doplňována dle zvyklostí.

Darem bylo získáno 2 899 publikací (z toho 78 k. j. elektronických zdrojů), přičemž 258 byly zahraniční dary. V letošním roce knihovna obdržela významný dar regionálních dokumentů od Archivu města Ostravy – 116 k. j. (vyřazovaná duplicitní literatura). Další regionální dokumenty jsme získali od Nadace Landek (44 k. j.). Z projektu Česká knihovna bylo objednáno 15 titulů (dodáno bylo 12 publikací z roku 2008 a 3 knihy z objednávky z roku 2007).

K posílení regionální funkce knihovny byl zahájen retrospektivní nákup regionálních dokumentů z antikvariátů. Mezi 61 zakoupenými tituly tuzemské

i zahraniční provenience figuroval jeden starý tisk: Kausch, Johann Joseph. *Ausführliche Nachrichten über Schlesien : vom Verfasser der Nachrichten über Pohlen und Böhmen*. Salzburg : Mayrische Buchhandlung, 1794. 512 s.

Obr. č. 6: Regionální starý tisk

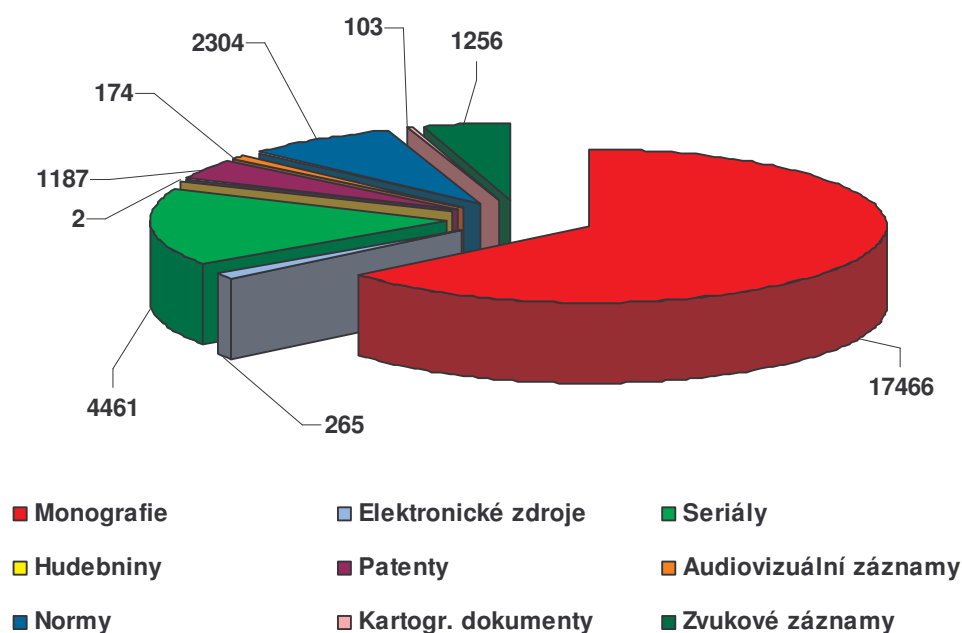

V roce 2008 docházelo do knihovny 3 711 časopisů a novin (z toho 3 297 českých a 414 zahraničních titulů) a 496 dalších pokračujících zdrojů, kterých bylo o 177 méně než v roce 2007. Pokles lze vysvětlit tím, že u mnoha těchto dokumentů je periodicita 2 roky a výše, a také tím, že mnoho sborníků z různých konferencí je dodáváno nahodile darem. Zaevidováno bylo 44 476 jednotlivých čísel periodik, přičemž 298krát byla nedodaná čísla urgována. Přibylo 626 záznamů nových titulů a u 206 titulů bylo ukončeno vydávání. (V roce 2008 např. ukončil vydávání časopis Sonnenenergie.)

Vzestup zaznamenal přírůstek audiovizuálních dokumentů. MSVK v roce 2008 uzavřela smlouvu se společností Bontonfilm a.s. a zakoupila 34 titulů dokumentárních filmů společně s licencí k jejich půjčování. Darem bylo získáno 120 DVD (nejvíce od společnosti DeAgostini Polska).

Do knihovního fondu jako obvykle přibyly všechny vydané české technické normy a patentové spisy.

Graf č. 3: Struktura přírůstku

4.2. Revize a ochrana knihovního fondu

V souladu s plánem byly zrevidovány monografie, kartografické dokumenty, hudebniny, normy, zvukové a zvukově obrazové dokumenty v počtu 111 323 knihovních jednotek.

Proběhla potřebná aktualizace knihovního fondu nejstarších vícesvazkových zahraničních publikací signatury 1.000 G–3.000 G (12 000 k. j.). Vyřazeny byly především obsahově neupotřebitelné technické metodické příručky, silně poškozená a neúplná díla v počtu 2 509 jednotek.

Do vazby bylo připraveno 4 475 k. j. seriálů a 346 k. j. knih, mj. úplné vydání Ottova slovníku naučného. V reprografické dílně knihovny opravili - převázali 484 publikací.

V roce 2008 bylo zakoupeno 196 000 čipů a magnetických pásek pro monografie a 4 000 pro CD. Celkem bylo kromě přírůstku označeno 177 467 k. j. ze skladů a příručních knihoven, které jsou již označeny v úplnosti. Čipování a páskování knihovního fondu probíhalo s podporou účelové dotace zřizovatele knihovny.

5. Bibliografická a katalogizační činnost

5.1. Zpracování knihovního fondu

Jmenné a věcné zpracování přírůstku knihovního fondu navazovalo na doplňování knihovního fondu dle zvyklostí, publikace v Braillově písmu pořízené v závěru roku 2007 byly v úplnosti z katalogizovány.

Oddělení zpracování knihovního fondu dokončilo konverzi lístkových záznamů české krásné literatury (zbývá překladová literatura do r. 1970 a starší část vícesvazkových publikací), dle potřeb uživatelů byly operativně zpracovávány záznamy vyžádaných publikací. U vyžádaných publikací byla také převáděna stará tištěná předmětová hesla na výrazy řízeného slovníku.

U seriálů byla dokončena hromadná redukce údajů v poli Vlastnictví potřebná při plánovaném přechodu knihovny na jiný knihovní systém. Kromě katalogizace 3 503 seriálů bylo vytvořeno 151 stručných provizorních záznamů pokračujících zdrojů, a to periodických tiskovin.

Katalogizace byla optimalizována tak, aby se v podmínkách elektronického katalogu T Series blížila co nejvíce tzv. rozšířené úrovni záznamu pro potřeby České národní bibliografie a Souborného katalogu ČR, do něhož byly záznamy exportovány v dvoutýdenních lhůtách. V Souborném katalogu České republiky byla kontrolována aktualizace vyřazených záznamů, za které byla pořízena náhrada s jinou signaturou. Signatury náhrad byly v Souborném katalogu připisovány k originálním titulům.

Přes Z39.50 gateway byly sdíleny jmenné autority se souborem Národních jmenných autorit a průběžně harmonizovány - exportováno 160 autoritních jmenných záznamů a harmonizováno 3 096 záznamů.

Při katalogizaci, dávkově nebo při koncepčních opravách byly harmonizovány autority pro rody, rodiny, unifikované názvy, formální deskriptory, geografické názvy a skupiny Konspektu. Zvláštním úkolem byly opravy unifikovaných názvů zákonů a vyhlášek podle nových standardů. Fakultativně byly harmonizovány věcné (tematické) autority.

Od 1. 7. 2008 byly zavedeny chronologické autority ve věcném popisu (prozatím do rejstříku výrazů tezauru).

Z přidělovaných předmětových kategorií Konspektu bylo odvozeno tematické složení knihovního fondu za období 2004-2007, tedy za celé období, kdy je metoda v MSVK používána. Současně byla provedena hloubková kontrola pořádacích znaků ve validovaném rejstříku elektronického katalogu knihovny.

5.2. Pořizování bibliografických záznamů

Pro souběžnou národní článkovou bibliografii bylo připraveno 1 581 záznamů z novin, časopisů a sborníků s následujícími názvy:

- Moravskoslezský deník
- Časopis Slezského zemského muzea – ser. A, B
- Ekonomická revue : odborný časopis ekon. fak. VŠB-TU
- Energetika
- Hlasy muzea a archívu ve Frenštátě pod Radhoštěm
- Moderní obchod
- Ostrava : příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska
- Sborník Památkového ústavu v Ostravě
- Sborníky prací filosofické fakulty Ostravské univerzity
- Sborníky prací pedagogické fakulty Ostravské univerzity
- Sborníky prací přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity
- Sborníky vědeckých prací Vysoké školy báňské v Ostravě
- Sborníky prací obchodně podnikatelské fakulty v Karviné (Slezská univerzita)
- Slezský sborník
- Strojírenská technologie
- T + T Technika a trh
- Těšínsko

Pro národní bibliografii byly dále excerpovány jednorázové sborníky těchto institucí: Archiv města Ostravy, Ostravská univerzita v Ostravě, Ostravské

muzeum, Slezská univerzita v Opavě, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava.

Pro regionální potřeby zpracovalo oddělení bibliografie záznamy z následujících periodik:

- Bruntálský region
- Havířovsko
- Karvinsko
- Moravskoslezský kraj
- Naše Opavsko
- Ostravská radnice
- Opavský a Hlučínský region
- Region : týdeník okresu Nový Jičín
- Frýdecko-Místecko
- Region. Krnovské noviny

Retrospektivní regionální databáze Ostravska byla obohacena o 2 154 záznamů. Vzhledem k rozsahu databáze a předpokladu knižního vydání díla byl rok 2008 stanoven jako poslední pro bibliografické zpracování. Databáze je dostupná na adrese <http://www.svkos.cz/eknihovna/eostrava.html>.

Vytváření bibliografických záznamů na základě požadavků uživatelů má vzhledem ke stoupající dostupnosti elektronických informačních pramenů sestupnou tendenci, v loňském roce se jednalo již jen o 80 záznamů.

Pro Kolokvium českých, moravských a slovenských bibliografů ve Zvoleni byl připraven soupis bibliografických záznamů jako součást referátu s názvem Jaromír Polášek – sběratel moravskoslezských pověstí, pohádek a legend.

6. Digitalizace

Do Digitální knihovny Moravskoslezského kraje bylo naskenováno 18 472 předloh a metadaty opatřeno 27 305 snímků. Část skenovací i zpracovatelské činnosti byla zajištěna externími firmami a dotována Ministerstvem kultury a Národní knihovnou ČR. MSVK zajistila digitalizaci periodika Těšínsko : vlastivědný časopis okresů Frýdek-Místek a Karviná z období 1957–2007. V MSVK byla též dokončena digitalizace periodika Opavský týdeník vydávaného v letech 1870–1912 (z toho v loňském roce byly zpracovány roky 1899–1912). Reformátována byla další periodika a vzácné monografie. Přehled monografií digitalizovaných s podporou Ministerstva kultury – viz příloha č. 2. Záznamy o dokumentech Digitální knihovny MSK jsou k dispozici na adrese <http://camea.svkos.cz/kramerius/Welcome.do>. U mnohých dokumentů jsou tamtéž k dispozici plné texty. V případě, že nelze dokumenty dle autorského zákona zpřístupňovat po internetu, jsou k dispozici ve studovných paměťových institucích.

7. Automatizace

Plánovaný přechod na nový automatizovaný knihovní systém nebyl bohužel zrealizován. Důvodem bylo jeho financování, které bylo plánováno z prostředků na novostavbu knihovny. Odklad novostavby znamenal pozastavení některých souvisejících aktivit včetně výměny systému.

Oddělení automatizace připravilo hardwarové a softwarové převybavení digitalizačního pracoviště při řešení projektu VISK 7. Největším úkolem se stal přechod na operační systém LINUX, který nahradil již nevyhovující UNIX, a instalace dvou nových serverů – databázového a webového.

Další činnost oddělení automatizace probíhala v rozsahu předchozích let. Oddělení zajišťovalo rutinní provoz automatizovaných knihovních systémů užívaných v MSVK, dále síť Ultraset, systému VEMA – mzdy a personalistika, systému FENIX – účetnictví. Průběžně byly aktualizovány údaje systému PC Info, probíhala aktualizace www stránek.

Měsíčně byly na webových stránkách vystavovány záznamy o novinkách monografických i seriálových dokumentů. Oddělení spolupracovalo na vydání bibliografické ročenky.

Oddělení organizačně a technicky zajišťovalo údržbu výpočetní techniky včetně provozu školicího střediska. V úplnosti zajišťovalo chod vnitřní a vnější části sítě včetně technických zařízení, zajišťovalo bezpečnost sítě.

8. Rozvojové programy

V roce 2008 uspěla MSVK v programu Ministerstva kultury Veřejné informační služby knihoven se 4 z 5 podávaných projektů.

- **Vzdělávání pracovníků knihoven MSK v kurzech informační gramotnosti (VISK 2).** Garant: Bc. K. Byloková, DiS. 210 osob se zúčastnilo kurzů MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint, práce s digitální fotografií, možnosti internetu.
- **Expertní kurzy pro pracovníky knihoven (VISK 2).** Garant: Bc. K. Byloková, DiS. Projekt podpořil organizaci 4 kurzů s celkovým počtem 34 účastníků. Jednalo se o kurzy:
Správa počítačové sítě, který byl určen knihovnám bez specialisty na správu sítě. Zahrnoval problematiku prostředí počítačové sítě operačního systému MS Windows, údržbu operačního systému a zabezpečení dat proti zneužití.
Přípravný kurz ECDL I (základy informačních technologií, používání PC a správa souborů).
Přípravný kurz ECDL II (textový editor, tabulkový kalkulátor).
Přípravný kurz ECDL III (grafické možnosti PC a způsoby a možnosti elektronické prezentace, služby informační sítě).
Smyslem Kurzů ECDL I, II, III bylo připravit účastníky na složení zkoušky ECDL Start, která má variabilní obsah.
- **Digitalizace ohrožených publikací Moravskoslezského kraje.** (VISK 7). Garanti: Mgr. A. Drahotušský, Ing. D. Tošenovská. Projekt umožnil vybavit digitalizační pracoviště MSVK modulem OCR, modulem k tvorbě administrativně technických metadat a dalším softwarem umožňujícím digitalizaci v souladu s celostátní metodikou. Knihovna bohužel neobdržela prostředky požadované na posílení personálního zázemí. Digitalizaci proto zajišťoval pouze 1 pracovník.
- **„Těšínsko“ pro budoucí generace. Reformátování a digitalizace významného periodika Moravskoslezského kraje.** (VISK 7). Garant: Mgr. A. Drahotušský. Podpora směřovala k externímu zajištění mikrografického zpracování a následné digitalizace periodika. MSVK zpracovala k digitalizovaným objektům metadata.

Podrobné vyhodnocení jednotlivých projektů je obsaženo v samostatných závěrečných zprávách, které jsou k dispozici v MSVK.

Projekt Rozvoj sítě environmentálních poradenských a informačních center Moravskoslezského kraje. Garant: Mgr. Bc. M. Oravová. MSVK v roce 2008 úspěšně zakončila svou partnerskou účast v projektu Rozvoj sítě environmentálních poradenských a informačních center Moravskoslezského kraje, který byl

spolufinancován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a Moravskoslezským krajem. Výsledky dvouleté činnosti byly prezentovány na závěrečné konferenci projektu, která se konala dne 11. 6. 2008 v Čeladné, a zdokumentovány v závěrečné monitorovací zprávě.

Obr. č. 7: Přednáška pro knihovníky Moravskoslezského kraje na téma CHKO Beskydy

V rámci projektu bylo v roce 2008 uspořádáno 53 vzdělávacích akcí pro veřejnost – viz tabulka č. 3 a také 2 přednášky pro knihovníky Moravskoslezského kraje (CHKO Beskydy, Ekologická domácnost), které se uskutečnily v regionálním výukovém centru MSVK jako součást tematicky uceleného bloku. Na jeho základě byl zpracován nový environmentální vzdělávací program „Životní prostředí a jeho ochrana pro knihovníky“, který může posloužit jako inspirace pro další organizátory. Po dobu řešení projektu působilo v MSVK ekocentrum, které poskytovalo poradenství k různým otázkám z oblasti životního prostředí a jeho ochrany.

Pracovníci ekocentra se dále podíleli na budování oborově specializovaného knihovního fondu i jeho zpracování. Velká pozornost byla věnována i získávání různých informačních materiálů o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, které byly nabízeny návštěvníkům MSVK a distribuovány také do dalších knihoven regionu.

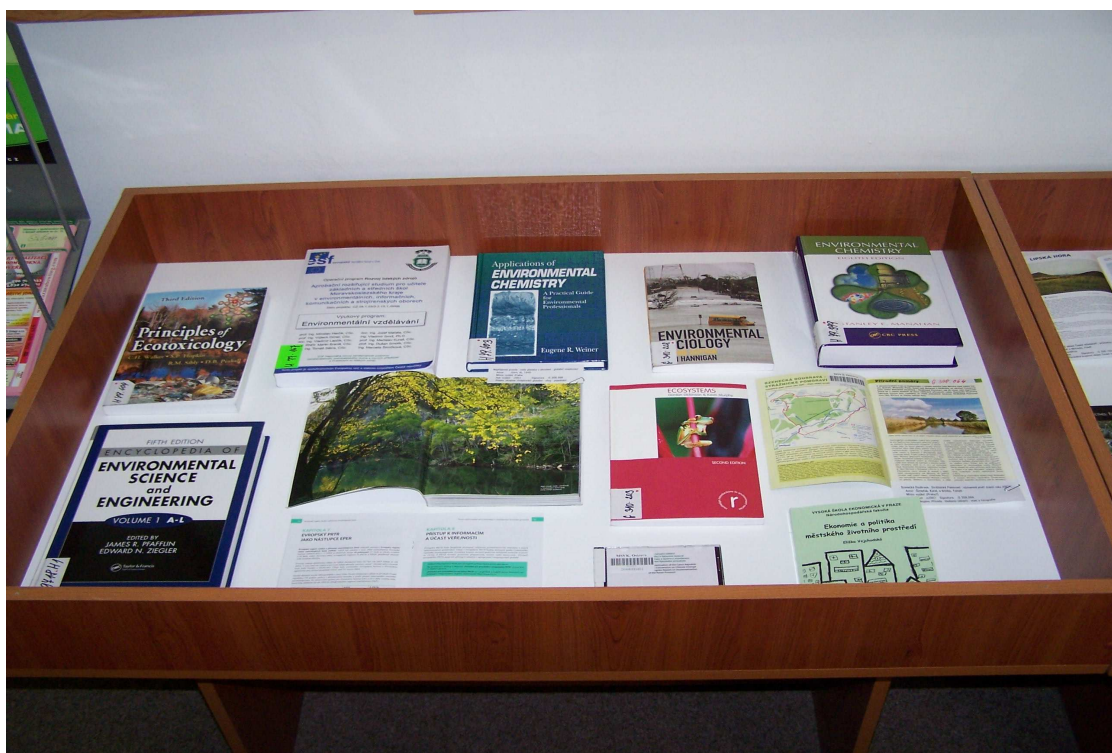
9. Vydané publikace

- PRCHALOVÁ, Lea. Výroční zpráva 2007. ISBN 978-80-7054-117-3.
- ŠEDÁ, Marie, BYLOKOVÁ, Kateřina. Rozbor činnosti vybraných knihoven poskytujících VKIS v Moravskoslezském kraji v roce 2007. ISBN 978-80-7054-118-0.
- Moravskoslezský kraj v roce 2007 : souběžná regionální bibliografie. ISBN 978-80-7054-119-7.

10. Public relations, media relations

Skromné vstupní prostory knihovny byly po celý rok využívány k propagaci služeb a knihovního fondu. Návštěvníci se zde mohli mj. potěšit výstavkami publikací Národní parky světa, Environmentalistika, Z dějin letních olympijských her, Digitalizací vzácných dokumentů chráníme rodinné stříbro kraje, 28. říjen 1918. Další dvě zajímavé výstavky Die schönste Bücher (nejkrásnější německé knihy roku 2006) a Fotoszene Deutschland (knižní výstava současné německé fotografie) byly pořádány ve spolupráci s Goethe–Institutem. V listopadu a prosinci vystavila MSVK ve spolupráci s Českou unií karikaturistů 70 karikatur s knižní a knihovnickou tematikou významných českých autorů (M. Bartáka, J. Slívy, M. Vostrého).

Obr. č. 8: Výstavka specializované literatury

Jednou z cílových skupin, na které se v loňském roce orientovala propagační činnost knihovny, byla středoškolská mládež. Služby knihovny prezentované při exkurzích i posun začátku provozní doby na 9:00 hod., který umožnil věnovat se studentům delší dobu (kvůli miniaturní šatně a absenci prostoru pro hlasitý výklad nelze exkurze realizovat v provozní době pro veřejnost), přivedly do MSVK nebývalý počet tříd a nové uživatele. Knihovnu navštívilo celkem 18 škol, z toho 7 středních škol poprvé. Přehled škol je uveden v následujícím výčtu:

- AHOL – Střední odborná škola, s.r.o., Ostrava–Vítkovice
- AHOL – Střední škola gastronomie, turismu a lázeňství, Ostrava–Vítkovice
- Gymnázium, Frýdlant nad Ostravicí, příspěvková organizace
- Gymnázium Hladnov, Slezská Ostrava, příspěvková organizace
- Gymnázium Ostrava–Zábřeh, příspěvková organizace
- Iuventus–Soukromé gymnázium a Střední odb. škola, s.r.o., Ostrava–Mar. Hory
- Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Frýdek–Místek, příspěvková organizace
- Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava–Poruba, příspěvková organizace

- Lingva – soukromé gymnázium, s.r.o., Ostrava–Poruba
- Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, Ostrava–Mariánské Hory, příspěvková organizace
- Obchodní akademie, Ostrava–Poruba
- Sportovní gymnázium Dany a Emila Zátokových, Ostrava–Zábřeh, příspěvková organizace
- Střední průmyslová škola stavební, Havířov, příspěvková organizace
- Střední průmyslová škola, Karviná, příspěvková organizace
- Střední škola společného stravování, Ostrava–Hrabůvka, příspěvková organizace
- Střední zahradnická škola, Ostrava–Hulváky, příspěvková organizace
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava–Vítkovice, příspěvková organizace
- Wichterlovo gymnázium, Ostrava–Poruba, příspěvková organizace

Do celostátní akce Březen – měsíc internetu se MSVK zapojila soutěží „Přes internet ke knihám“. Do další celostátní kampaně Týden knihoven, tentokrát s názvem Knihovny – rodinné stříbro, zapojila krajská knihovna informační technologie a pozornost věnovala digitalizaci. Výše zmíněnou výstavku Digitalizací vzácných dokumentů chráníme rodinné stříbro kraje doplnilo školení k práci s digitalizovanými dokumenty.

Tab. č. 5: Nárůst exkurzí

Rok	Počet exkurzí	Počet účastníků
2005	16	388
2006	29	693
2007	27	630
2008	68	1 727

MSVK přivítala dvě zahraniční návštěvy, a to Bc. Annu Val'kovou, náměstkyni ředitelky Státní vědecké knihovny v Prešově, a pana Ismaila Isleyena, systémového knihovníka z univerzitní knihovny Çanakkale Onsekiz Mart University v Turecku.

11. Výběr článků o MSVK

- Budova Moravskoslezské vědecké knihovny : veřejné zakázky. *Profit*, 2008, roč. 19, č. 26, s. 60.
- DROBIL, Pavel. Investice do regionu hradíme z evropských zdrojů. *Moravskoslezský kraj*, 2008, roč. 6, č. 7, s. 1.
- Editorial. *A2 : kulturní týdeník*. 2008, roč. 4, č. 33, s. 2.
- KIJONKA, Radim. Ostravu má ozdobit budova nové knihovny : krajský stánek vědecké a odborné literatury si vyžádá celkové náklady ve výši 1,5 miliardy korun. *Právo : nezávislé noviny*, 2008, roč. 18, č. 50, s. 11.
- Knihovna buduje speciální fond pro postižené. *Mladá fronta Dnes*, 2008, roč. 19, č. 80, s. 2.
- Knihovna hledá další čtenáře. *Metro*, 2008, č. 19, s. 3.
- Knihovna hledá další čtenáře z řad postižených. *Moravskoslezský deník*, 2008, roč. 8, č. 27, s. 1.
- Knihovna myslí také na postižené klienty. *Mladá fronta Dnes*, 2008, roč. 19, č. 25, s. 4.

- Kraj bude letos hospodařit s téměř 18miliardovým rozpočtem. *Moravskoslezský kraj*, 2008, roč. 6, č. 1, s. 1.
- Miliardy jsou na cestě. *Mladá fronta Dnes*, 2008, roč. 19, č. 156, s. 1.
- Nejvíce peněz od Unie získal kraj, dařilo se i soukromníkům. *Mladá fronta Dnes*, 2008, roč. 19, č. 156, s. 2.
- Nowa biblioteka na 2 mln książek. *Głos ludu : gazeta Polaków w Republice Czeskiej*, 2008, rocz. 63, nr. 94, s. 2.
- Nová knihovna v Ostravě bude za miliardu. *Krajské noviny*, 2008, roč. 7, č. 7, s. 4.
- PLEVA, Martin. Černá prosklená kostka pohlít až dva miliony knih. *Moravskoslezský deník*, 2008, roč. 8, č. 51, s. 3.
- PLEVA, Martin. Zapomnětliví čtenáři si připlatí : vzrostly ceny upomínek v knihovnách. *Moje Ostrava*, 2008, roč. 8, č. 7, s. 2.
- PRCHALOVÁ, Lea. Černá kostka pro Moravskoslezský kraj. In *Knihovny současnosti 2008 : sborník z 16. konference, konané ve dnech 16.-18. září v Seči u Chrudimi*. 1. vyd. Brno : SDRUK, 2008, s. 13-17.
- První tři miliardy už znají své příjemce. *Moravskoslezský deník*, 2008, roč. 8, č. 155, s. 3.
- Regionální rada Moravskoslezsko podpoří výstavbu knihovny. *Moravskoslezský deník*, 2008, roč. 8, č. 120, s. 3.
- SEHNOUTKA, Petr. Praha s chobotnicí váhá, Ostrava staví briketu. *Hospodářské noviny*, 2008, roč. 52, č. 61, s. 5.
- STEJSKAL, René. Nová vědecká knihovna se začne stavět ještě letos : čtenáři se mohou těšit na komfortní prostory. *Moravskoslezský kraj*, 2008, roč. 6, č. 3, s. 3.
- Šestset milionů na novou vědeckou knihovnu. *Karvinský deník*, 2008, roč. 8, č. 168, s. 3.
- STOKLASOVÁ, Světlana. Strážci Modré planety v RK Karviná-Nové Město. *Čtenář*, 2008, roč. 60, č. 7/8, s. 267-268.
- ŠEDÁ, Marie. Dvakrát měř, jednou řeš a Za čtenářem až na kraj světa, tentokrát do Vražného. *Ikaros* [online]. 2008, roč. 12, č. 6 [cit. 2009-02-06]. Dostupný z <http://www.ikaros.cz/node/4824> ISSN 1212-5075.
- ŠTIFTER, Jan. Kraje schválily rozpočty, proinvestují miliardy. *Krajské noviny*, 2008, roč. 7, č. 1, s. 1.
- Zvukové knihy pro nevidomé. *Právo : nezávislé noviny*, 2008, roč. 18, č. 24, s. 12.

12. Dárci MSVK v roce 2008

V letošním roce knihovna obdržela významný dar regionálních dokumentů od Archivu města Ostravy – 116 k. j. (vyřazovaná duplicitní literatura). Další regionální dokumenty jsme získali od Nadace Landek (44 k. j.). Významnými individuálními dárci byli Ing. Evžen Tošenovský (102 k. j.) a Ing. Václav Lednický (69 k. j.). Také v roce 2008 daroval Goethe-Institut Prag 83 k. j. publikací německých vydavatelů. Stejně jako v minulých letech mezi časté dárcce patřila nakladatelství MOBA (330 k. j.), Anag (69 k. j.), Univerzita Palackého Olomouc (65 k. j.), Didaktis (46 k. j.), CDK Brno (35 k. j.), HOST (29 k. j.), Pražská vydavatelská společnost (27 k. j.), ERA (26 k. j.), Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principál (23 k. j.) či státní instituce jako Ministerstvo obrany ČR (39 k. j.). Knihovna obdržela také velké množství audiovizuálních a zvukových dokumentů od polského nakladatelství De Agostini (102 k. j.).

13. Členství knihovny

13.1. Členství knihovny

V roce 2008 působila MSVK ve Sdružení knihoven ČR (SDRUK), Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP), Virtuální polytechnické knihovně (VPK) a Asociaci evropských vědeckých knihoven LIBER.

13.2. Účast odborníků MSVK v poradních orgánech, odborných sekcích a komisích

- Ústřední knihovnická rada ČR - předsednictvo (Ing. Prchalová).
- Rada Sdružení knihoven ČR (Ing. Prchalová).
- Sekce SDRUK pro regionální funkce (předseda Ing. Prchalová).
- Rada pro katalogizační politiku (PhDr. Hrazdil).
- Pracovní skupina pro jmenné zpracování knih (pí Holbergová).
- Pracovní skupina pro elektronické zdroje (pí Holbergová).
- Pracovní skupina pro kartografické dokumenty (pí Holbergová).
- Pracovní skupina pro seriály (pí Skibová).
- Pracovní skupina pro věcné zpracování (PhDr. Hrazdil).
- Pracovní skupina pro Souborný katalog ČR (PhDr. Hrazdil).
- Komise podprogramu VISK 9 při ministerstvu kultury (PhDr. Hrazdil).
- SKIP – sekce vzdělávání (Bc. Byloková, DiS.).
- SKIP 10 – výkonný výbor regionální pobočky Moravskoslezského a Olomouckého kraje (Bc. Šedá, Mgr. Leparová).
- Sekce pro bibliografii při SDRUK ČR (PhDr. Hrazdilová).
- Pracovní skupina zpracovatelů kooperativní národní bibliografie (PhDr. Hrazdilová).
- Organizační výbor Sdružení uživatelů T Series (Ing. Tošenovská).
- Komise pro služby při Národní knihovně ČR (Mgr. Sisková).

14. Přehled výnosů a nákladů roku 2008 v Kč

Účet - položka	Upravený rozpočet	Čerpání rozpočtu
602 – tržby z prodeje služeb	2 480 000	2 468 861,00
644 – úroky	50 000	88 898,62
645 – kurzové zisky		1,86
648 – zúčtování fondů		53 314,12
649 – jiné ostatní výnosy	25 000	42 813,50
691 – provozní dotace	35 533 519	35 533 519,00
Z toho: příspěvek na provoz	22 541 663	22 541 663,00
přísp. účel. od zřiz.	12 795 856	12 795 856,00
přísp. účel. ze SR	196 000	196 000,00
Výnosy celkem	38 088 519	38 187 408,10
501 – spotřeba materiálu	9 918 836	10 015 336,11
Z toho: účel. prostř. knih. fond	5 530 000	5 600 915,00
účel. prostř. postižení	264 488	237 297,00
účel. prostř. RF	2 000	2 000,00
účel. prostř. EU	3 548	3 548,00
účel. prostř. čipy	3 474 800	3 474 800,00
502 – spotřeba energie	1 000 000	944 192,67
511 – opravy a udržování	160 000	83 936,65
512 – cestovné	213 451	113 133,55
Z toho: účel. prostř. RF	8 000	8 000,00
účel. prostř. EU	5 451	5 451,00
513 – náklady na reprezentaci	15 000	16 386,58
518 – ostatní služby	2 462 000	2 369 701,36
Z toho: účel. prostř. VISK	196 000	196 000,00
účel. prostř. RF	16 000	16 000,00
účel. prostř. vazby	400 000	329 085,00
účel. prostř. postižení		27 191,00
521 – mzdové náklady	15 623 005	15 858 918,00
Z toho: platy	15 407 805	15 670 863,00
z toho: účel. prostř. RF	570 000	570 000,00
účel. prostř. EU	117 805	117 805,00
FO		28 909,00
OON	215 200	188 055,00
z toho: účel. prostř. RF	24 000	24 000,00
účel. prostř. čipy	125 200	125 200,00
524 – zákonné soc. pojištění	5 392 227	5 480 566,00
Z toho: účel. prostř. RF	199 000	199 000,00
účel. prostř. EU	41 227	41 227,00
527 – zákonné soc. náklady	871 000	872 636,00
Z toho: účel. prostř. RF	11 000	11 000,00
528 – ostatní soc. náklady	15 000	10 945,68
538 – ostatní daně a poplatky	20 000	1 400,00
542 – ostatní pokuty a penále		24 405,12
545 – kurzové rozdíly		16,76
549 – jiné ostatní náklady	349 000	317 457,65
551 – odpisy	2 049 000	2 006 492,00
Náklady celkem	38 088 519	38 115 524,13
Výsledek hospodaření	0	71 883,97

15. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V MSVK nebyla v roce 2008 podána žádost ve smyslu výše citovaného zákona.

16. Organizace a řízení MSVK

Výsledky činnosti knihovny v roce 2007 byly analyzovány po stránce věcné i ekonomické a následně zveřejněny ve Zprávě o činnosti Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě za rok 2007 (zaměřené na ekonomické ukazatele) a ve Výroční zprávě 2007 (zaměřené na odbornou činnost).

Průběžně byla v roce 2008 aktualizována řídicí dokumentace a dle potřeby připravovány nové směrnice. Nové verze či změny směrnic a jejich definované dokumentace byly včetně informací o seznámení zaměstnanců evidovány v automatizovaném systému.

Velmi pracnou záležitostí byla aktualizace Katalogu popisu pracovních míst se zohledněním kompetencí prosazovaných v oboru knihovnických a informačních služeb Evropskou radou informačních asociací.

Činnost knihovny byla pravidelně čtvrtletně vyhodnocována. Při hodnocení činnosti vycházeli vedoucí pracovníci z hodnot statistických ukazatelů, které jsou ukládány do automatizovaného systému na každém oddělení MSVK. Na 11 poradách vedoucích oddělení proběhla analýza činnosti knihovny a plánování nových úkolů. Závěry byly dále diskutovány se zaměstnanci na jednotlivých odděleních. Hodnocení činnosti se promítalo do návrhů na změny v odměňování pracovníků. Zavedení použitelného objemu platových prostředků (místo limitu platů) umožnilo zvýšení průměrného platu v MSVK na 18 785 Kč (z 17 804 Kč). Je však zřejmé, že výše platu v krajské knihovně zdaleka neodpovídá stoupajícím kvalifikačním požadavkům na pracovníky a vykonávané činnosti.

17. Vzdělávání pracovníků

Odborní pracovníci na knihovnických pracovních místech se v roce 2008 vzdělávali celkem 682 hodin, tj. 15 hodin/1 pracovníka.

Odborní pracovníci – neknihovníci se vzdělávali 387 hodin, tj. 60 hodin/1 pracovníka. Rekvalifikační kurz absolvovaly 2 pracovnice MSVK (pí Fedorová, pí Rončková).

Bakalářské studium na Masarykově univerzitě v Brně a na Slezské univerzitě v Opavě ukončily dvě osoby (Bc. Byloková, DiS. a Bc. Seberová), magisterské studium na Slezské univerzitě v Opavě dva zaměstnanci (Mgr. Smékalová a Mgr. Kozelský). Na bakalářské studium nastoupily tři pracovnice a na magisterské jedna.

18. Seznam pracovníků

73 osob, 69,52 přepočtených úvazků, z toho 46 odborných pracovníků na knihovnických místech (z toho 29 s knihovnickým vzděláním), 6,5 odborných pracovníků – neknihovníků.

Ředitelka

Ing. Prchalová Lea

Sekretariát

Štěpánová Eva

Oddělení ekonomiky a provozu (OEP)

Ing. Kotová Květoslava – vedoucí oddělení, zástupce statutárního orgánu

Benešová Zdeňka

Beranová Ludmila

Danko Jan – od 26. 11. 2008

Fischerová Marie

Karkošková Jana

Kročá Milan

Křížáková Lenka

Marmorovičová Kristina

Pala Jiří – do 31. 3. 2008

Paloncová Jarmila

Pincová Lydie

Spurná Miroslava

Szentiványiová Marie

Ševčíková Emilia

Štrohalmová Ludmila

Tengler Zdeněk od 1. 4. 2008 do 9. 11. 2008

Vojtášková Ester

Oddělení akvizice knihovního fondu (OAK)

Mgr. Filipová Gabriela – vedoucí oddělení

Csabolová Světluše

Nekolová Lenka

Nováková Jindra

Schindlerová Eva

Špoková Alena

Uhlířová Sultana

Zoubková Milena

Oddělení automatizace (OA)

Ing. Tošenovská Drahomíra – vedoucí oddělení

Mgr. Vojtková Blanka

Ing. Zavilová Magda

Oddělení služeb čtenářům (OSČ)

Mgr. Sisková Kateřina – vedoucí oddělení

Antoňáková Miluše

Bambušková Helena – do 31. 10. 2008

Báňová Judita

Fedorová Anna

Fojtíková Eva

Mgr. Chromcová Jitka

Kleinová Danuše

Kolářová Šárka – od 18. 11. 2008

Kročil Vladimír – od 1. 4. 2008 do 30. 6. 2008

Kuzníková Anna

Macháčová Lada

Mencnerová Dagmar

Mervart Tomáš – do 31. 3. 2008

Mervartová Věra

Nitschová Eva – od 17. 6. 2008
Podešvová Dana
Revťáková Dagmar
Rončková Jarmila
Bc. Seberová Radmila
Slonková Irena
Svobodová Jaroslava od 12. 2. 2008
Štrimpfl Marek
Štverka Bohuslav

Oddělení služeb knihovnám (OSK)

Bc. Šedá Marie – zast. vedoucí oddělení
Bc. Byloková Kateřina, DiS.
Mgr. Krejčí Radka – do 14. 5. 2008
Mgr. Leparová Jana – od 21. 7. 2008

Oddělení bibliografie (OB)

PhDr. Hrazdilová Alena – vedoucí oddělení
Mgr. Galejová Petra
Mgr. Smékalová Dagmar
Bc. Sovadinová Marcela
PhDr. Svozilová Věra

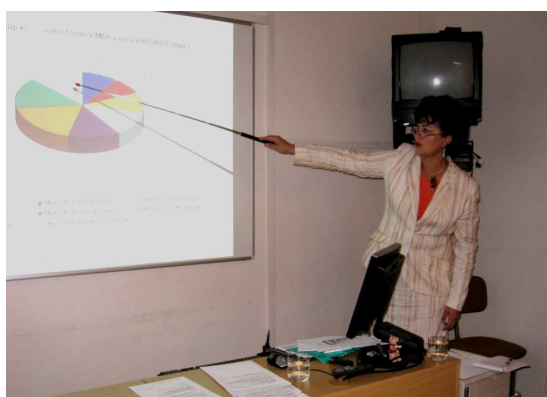
Oddělení speciálních fondů (OSF)

Mgr. Bc. Oravová Monika – vedoucí oddělení
Hučíková Olga
Mgr. Sklenářová Dana
Ing. Štěpánová Radka – do 31. 8. 2008
Tomášová Marcela

Oddělení zpracování knihovního fondu (OZK)

PhDr. Hrazdil Aleš – vedoucí oddělení
Bc. Badošková Martina
Mgr. Drahotušský Aleš
Mgr. Grossmannová Jana
Holbergová Pavla
Bc. Hrušková Kateřina
Hurníková Dagmar
Mgr. Kozelský Michal
Kazíková Jana
Skibová Naděžda
Urbancová Irena

Obr. č. 9, 10 a 11: Porada ředitelů a pracovníků knihoven pověřených regionálními funkcemi v Moravskoslezském kraji

Příloha č. 1: Přehled vzdělávacích akcí pro knihovníky v roce 2008

➤ Kurzy počítačové gramotnosti

Termín konání: duben–prosinec 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 126 osob

V průběhu roku proběhly tyto kurzy: Počet kurzů (celkem 275 hod.):

a) Textový editor (MS Word)	3
b) Tabulkový kalkulátor (MS Excel)	1
c) Databáze (MS Access)	1
d) Elektronická prezentace (MS PowerPoint)	1
e) Grafické možnosti PC (Práce s digitální fotografií)	3
f) Služby informační sítě (Komunikace na internetu)	2
g) Přípravný kurz ECDL (expertní kurz)	3
h) Správce PC sítě (expertní kurz)	1

➤ CHKO Beskydy

Termín konání: 5. 2. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 9 osob

➤ Německá literatura

Termín konání: 15. 2. 2008
Místo konání: Knihovna města Ostravy
Účast: 33 osob

➤ Ekologická domácnost

Termín konání: 31. 3. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 13 osob

➤ Manažerské dovednosti 1. díl

Termín konání: 2. 4. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 19 osob

➤ Psychologické aspekty knihovnické práce

Termín konání: 25. 4. 2008
Místo konání: Ostravské muzeum
Účast: 31 osob

➤ Knihovnický seminář „Dvakrát měř, jednou řeš“

Termín konání: 14. + 15. 5. 2008
Místo konání: Vražné u Nového Jičína
Účast: 58 osob

➤ Manažerské dovednosti 2. díl

Termín konání: 23. 5. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 15 osob

➤ **Národní autority**

Termín konání: 9. + 10. 6. 2008
Místo konání: Dokumentační a správní středisko GVUO
Účast: 45 osob

➤ **Trénování paměti pro učení cizích jazyků**

Termín konání: 15. 9. 2008
Místo konání: Dokumentační a správní středisko GVUO
Účast: 35 osob

➤ **Tvorba grantové žádosti**

Termín konání: 2. 10. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 24 osob

➤ **Elektronické služby knihoven**

Termín konání: 17. 10. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 25 osob

➤ **Porada a seminář pro ředitele a vedoucí pověřených knihoven v MSK
Vývoj a naplňování standardu VKIS v MSK. Webové stránky knihoven.**

Termín konání: 24. 10. 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Účast: 27 osob

➤ **Britská literatura**

Termín konání: 7. 11. 2008
Místo konání: Dokumentační a správní středisko GVUO
Účast: 27 osob

➤ **Knihovnický kurz pro pracovníky školních knihoven**

Termín konání: 3. + 10. 11. 2008
Místo konání: KVIC Ostrava, regionální výukové centrum MSVK
Účast: 17 osob

➤ **Nové trendy ve statistice od r. 2009**

Termín konání: 18. 11. 2008
Místo konání: Dokumentační a správní středisko GVUO
Účast: 42 osob

➤ **Specifika práce s dětským čtenářem**

Termín konání: 19. 11. 2008
Místo konání: Ostravská univerzita
Účast: 20 osob

➤ **Rekvalifikační kurz pro pracovníky knihoven a informačních institucí bez
knihovnického vzdělání**

Termín konání: listopad 2007 – březen 2008
Místo konání: regionální výukové centrum MSVK
Počet účastníků: 16 osob

Příloha č. 2: Seznam monografií digitalizovaných v rámci programu Ministerstva kultury VISK 7

<i>Autor</i>	<i>Název</i>	<i>Rok vydání</i>	<i>Počet stran</i>
	100 Jahre Eisenwerk Witkowitz	1928	23 s.
	100 let vítkovických železáren	1928	23 s.
	70 let městské dopravy na Ostravsku 1894-1964	1964	136+6 s.
	Almanach Moravsko-slezského sdružení výtvarných umělců	1938	57 s.
	Černá země	1924-1938	ca 2820 s.
	Festschrift zur Gedenkfeier des 20 jährigen Bestandes...	1892	66+14 s.
	Gründungs-Urkunde und Statuten...des Witkowitz Eisenwerkes	1893	51+4 s.
	Monographie des Ostr.-Kar. Steinkohlen Revieres. 1. Theil	1885	488+8 s. s.
	Monographie des Ostr.-Kar. Steinkohlen Revieres. 2. Theil	1885	nestr.
	Mor. Ostrava a ostr.-kar. revír	1930	171+8 s.
	Slet Sokolstva v Mor. Ostravě 1922	1922	66 s.
	Třicet let dělnické tělocvičné jednoty Mor. Ostrava 1 1899-1929	1929	40+10 s.
	Vítkovické horní a hutní těžířstvo	1926	32+38 s.
Adamčík, Stanislav	Dělnické hnutí na Ostravsku do r. 1900	1955	24 s.
Adamus, Alois	Dějiny města Ostravy v přehledu až do r. 1860	1927	116 s.
Adamus, Alois	Pohled do dějin Severní dráhy	1936	93 s.
Adamus, Alois	Z dějin moravsko-ostravské radnice	1930	102 s.
Adamus, Alois	Z dějin Slezské Ostravy	[1920]	8 s.
Bukovanský, Karel Jaromír	Vlastenecké čtení pro mládež	1886	85 s.
Bukovanský, Karel Jaromír	Slezské báje a pověsti	1877	62 s.
Bukovanský, Karel Jaromír Bystřičan, Josef	Polsko-ostravský kancionál	1900	318 s.
Bukovanský, Karel Jaromír	Dějiny Polské Ostravy	1901	246 s.
Drapala, Richard	Geschichte der Stadt Mähr. Ostrau	1933	320 s.
Drapala, Richard	F.X. Riepl. Der Industiepionier des O.-K. Revieres	1932	48 s.
Elvert, Christian	Geschichte der Studie, Schul-...	1857	48, 492 s.
Grmela, Jan	Břetislav. Spolek vojenských vysloužilců na Mariánských Horách	1903	111 s.
Grmela, Jan	Slavnostní list na Památku slaveného založení Tělocvičné jednoty Sokola...	1902	41 s.
Grobelný, Andělín	Ostravsko do r. 1848	1968	275 s.

Grobelný, Andělín	Dělnické hnutí na Ostravsku	1957	339 s.
Hanček, W.	Geschichte des Landes-Oberreale Schule...	1902	45 s.
Hýl, Vladimír	Výtvarné umění ostravského kraje	1941	53 s.
Jičinsky, W.	Das mähr.-schles. Steinkohlen Revier	1865	132 s.
Mojžíšek, Josef	Lidové písně z Těšínska	1956	171 s.
	Moravská Ostrava	1937	190 s.
Myška, Milan	Založení a počátky Vítkovických železáren 1828-1880	1960	214+20 s.
Skulina, Josef	Ostravská mluva	1979	201s.
Stoček, Bohuslav	25 let báňské a hutní společnosti	1931	364 s.
Tanner, Matěj	Hora Olivetská u Štramberka...	1939	39 s.
Turek, Adolf	Soupis urbářů ostravského kraje	1954	102 s.
Wattolik, Franz	Beiträge zur Geschichte der Stadt Mähr. Ostrau	1881	242 s.
Wattolik, Franz	Chrám nejsvětějšího Spasitele v M. Ostravě	1889	57 s.
Zukal, Josef	Paměti opavské:črty místopisné	1912	414 s.
Zukal, Josef	Slezské konfiskace 1620 - 1630	1916	168 s.

Příloha č. 3: Statistické ukazatele činnosti MSVK

Popis	Roční plnění
Přírůstek knihovního fondu (k. j.)	27218
monografie, kartogr. dok., hudebniny	17571
monografie tuzemské	16575
monografie zahraniční	891
kartografické dokumenty tuzemské	81
kartografické dokumenty zahraniční	22
hudebniny	2
seriály	4461
seriály tuzemské	3620
seriály zahraniční	841
normy	2304
patenty	1187
firemní literatura	0
zvukové záznamy	1256
audiovizuální záznamy	174
elektronické zdroje	265
smíšené dokumenty	0
Úbytek knihovního fondu (k. j.)	8301
monografie	2747
hudebniny	0
kartografické dokumenty	0
seriály	0
normy	152
patenty	0
firemní literatura	5400
zvukové záznamy	2
audiovizuální záznamy	0
elektronické zdroje	0
smíšené dokumenty	0
Rozdíl přírůstku a úbytku knihovního fondu (k. j.)	18917
Stav knihovního fondu	1030490
monografie	544910
kartografické dokumenty	5447
hudebniny	171
seriály	108709
normy	55917
patenty	281023
firemní literatura	28163
zvukové záznamy	4770
audiovizuální záznamy	345
elektronické zdroje	1032
smíšené dokumenty	3

Revize knihovního fondu (k. j.)	111323
Obsahová aktualizace (k. j.)	50013
Vazba knihovního fondu (k. j.)	4821
Počet docházejících seriálů (p. j.)	3711
Počet docházejících periodik (exemplářů)	3742
Aktual. elektron. zdroje (p. j.)	5
Bibliografické a dokumentační záznamy	29032
Bibliografické a dokument. záznamy bez katalogiz.	4460
Jmenná katalogizace (k. j.)	24572
monografie, kartografické dok., hudebniny	19482
monografie	19338
kartografické dok.	125
hudebniny	19
seriály (tištěné)	3503
firemní literatura	0
zvukové záznamy	1205
audiovizuální záznamy	150
neperiodické elektronické zdroje	210
elektronické seriály	20
smíšené dokumenty	2
Věcná katalogizace (p. j.)	13917
monografie, kartografické dok., hudebniny	11852
monografie	11725
kartografické dok.	114
hudebniny	13
seriály (tištěné)	515
firemní literatura	0
zvukové záznamy	1205
audiovizuální záznamy	135
neperiodické elektronické zdroje	194
elektronické seriály	15
smíšené dokumenty	1
Retrospektivní konverze záznamů	
knih (p. j.)	6583
seriálů (p. j.)	0
DB budované v MSVK kromě OPAC	4
Požadavky na výpůjčky (p. j.)	239136
požadavky mimo MVS	234154
požadavky MVS, MMVS	4982
MVS - obdržené z jiných knihoven	4569
MVS - jiným knihovnám	381
MMVS - obdržené z jiných knihoven	24
MMVS - jiným knihovnám	8

Uspokojené požadavky na výpůjčky (p. j.)	233040
uspokojené požadavky mimo MVS	228144
uspokojené požadavky MVS, MMVS	4896
MVS jiným knihovnám	4384
výpůjčkou originálů	4074
kopiemi	310
MVS z jiných knihoven	479
výpůjčkou originálů	423
kopiemi	56
MMVS jiným knihovnám	21
výpůjčkou originálů	19
kopiemi	2
MMVS z jiných knihoven	12
výpůjčkou originálů	9
kopiemi	3
Výpůjčky (k. j.)	388651
prolongace (k. j.)	112270
Výpůjčky kromě MVS, MMVS (k. j.)	373692
Absenční kromě MVS (k. j.)	285823
monografie, kartografické dok., hudebniny	265749
seriály	3139
speciální fondy (normy, firemní literatura)	16935
Prezenční kromě MVS, MMVS (k. j.)	87869
monografie, kartografické dok., hudebniny	19296
seriály	31668
speciální fondy (normy, firemní literatura)	36905
Výpůjčky MVS, MMVS (k. j.)	14959
MVS - výpůjčky z fondu MSVK (k. j.)	13486
monografie, kartografické dok., hudebniny	4055
seriály	6458
z toho cirkulace	6452
ostatní dokumenty	697
z toho cirkulace	697
kopie	2276
MVS - výpůjčky z jiných knihoven (k. j.)	1411
monografie, kartografické dok., hudebniny	421
seriály	2
ostatní dokumenty	0
kopie	988
MMVS - výpůjčky z fondu MSVK (k. j.)	34
MMVS - výpůjčky z jiných knihoven (k. j.)	28

Rešeršní a informační činnost, poradenství	42957
základní informace	32482
obsáhlé informace, konzultace	10455
písemná metodická doporučení, analýzy	20
rešerše	361
Registrovaní uživatelé	7951
Návštěvníci	217446
návštěvníci půjčovny	172750
návštěvníci studovny	22435
návštěvníci půjčovny a studovny OSF	8541
návštěvníci OB	1000
návštěvníci OSK	192
návštěvníci - internet	12528
Virtuální návštěvníci	184124
vstupy do OPAC	184124
vstupy do dalších DB budovaných MSVK	0
ostatní vstupy	0
Exkurze	68
počet účastníků	1727
Výstavy	8
počet exponátů (k. j.)	403
Vzdělávací akce	86
počet účastníků	1921
vzdělávací akce pro knihovníky	32
počet účastníků	582
vzdělávací akce pro uživatele	54
počet účastníků	1339
Tištěné publikace (p. j.)	115
bibliografie	1
rešerše	113
ostatní	1
Příspěvky do odborného tisku	7
počet stran	25
Elektronické publikace (p. j.)	1
elektronické neperiodické publikace	1
elektronická periodika	0
Poradní a pracovní orgány	23
počet zaměstnanců	28
Vzdělávání zaměstnanců (školení, semináře)	
Odborní pracovníci - knihovníci	682
interní vzdělávací akce (počet hodin)	437
externí vzdělávací akce (počet hodin)	245
Odborní pracovníci - neknihovníci	387
interní vzdělávací akce (počet hodin)	229
externí vzdělávací akce (počet hodin)	158

Příloha č. 4: Přehled pověřených knihoven

Město	Název knihovny	Počet obsluh. knihoven
Bruntál	Městská knihovna	56
Brušperk	Městská knihovna	9
Dobrá	Místní knihovna	10
Frýdek-Místek	Městská knihovna	29
Frýdlant nad Ostravicí	Městská knihovna	6
Havířov	Městská knihovna	15
Holasovice	Místní knihovna P. Křížkovského	23
Hradec nad Moravicí	Městská knihovna	19
Karviná	Regionální knihovna	28
Nový Jičín	Městská knihovna	81
Opava	Knihovna Petra Bezruče	49
Ostrava	Knihovna města Ostravy	26
Třinec	Městská knihovna	30
Vítkov	Městská knihovna	15
Vratimov	Městská knihovna	5
Celkem		401